

трудомісткий, але він дає змогу отримувати точний розрахунок величини резерву сумнівних боргів і реальну оцінку чистої реалізаційної вартості поточної дебіторської заборгованості.

Математична модель визначення величини резерву ґрунтується на методі класифікації дебіторської заборгованості за термінами непогашення. Розроблення математичної моделі визначення величини резерву сумнівних боргів менш трудомістке і забезпечує повне зарахування в рівних частках суми непогашеної дебіторської заборгованості в такий резерв на час визнання заборгованості безнадійною [1].

Використання комплексного методичного підходу до розрахунку резерву сумнівних боргів забезпечує розробку комплексної політики розрахунку такого резерву, виходячи з всебічного оцінювання розмірів, складу та термінів виникнення дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи і послуги з урахуванням специфіки господарюючого суб'єкта.

Також існують ситуації, коли не потрібно створювати резерви сумнівних боргів:

1. Підприємство має заборгованість тих покупців, яким продає товари (роботи, послуги) виключно на умовах передоплати, оскільки при цьому не виникає дебіторської заборгованості як такої.

2. Підприємства роздрібно́ї торгівлі, реалізація товарів, яких відбувається за готівку.

Отже, для багатьох підприємств створення резерву сумнівних боргів є позитивним явищем. Хоча велика кількість підприємств, звітність, яких є публічною не створюють резерву сумнівних боргів, оскільки: суми, які резервуються, не включаються до валових витрат у податковому обліку, що, в свою чергу, не впливає на зменшення податку на прибуток підприємства; підприємства не хочуть нести додаткові трудові витрати на створення цього резерву.

На нашу думку потрібно вдосконалити методику визначення суми резерву сумнівних боргів та внести зміни до законодавства щодо стимулювання створення цього резерву підприємствами.

Література:

1. *Бухгалтерський облік та оподаткування: Навч. посібник/За ред. Р.Л. Хом'яка, В.І. Лемішовського. – Львів: Бухгалтерський центр «Ажур», 2009. – 1112 с.*
2. *Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник/За ред. Ф. Ф. Бутинця, О. В. Олійника, М. М. Шигуна, М. С. Шулепової – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 576 с.*
3. *Дебіторська заборгованість: П(С)БО №10, затверджене. наказом МФУ від 08.10.99 р. №237*

Чиж О.Р.

студ. гр. ОА - 32

Національний університет «Львівська політехніка»

Науковий керівник – Литвиненко Н. О.,

асистент кафедри обліку та аналізу

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АУДИТУ В УКРАЇНІ

Одним із найбільш дієвих засобів виявлення та попередження фінансових ризиків, правопорушень та інших тінювих проявів є аудиторський контроль, що здійснюється недержавними аудиторськими фірмами (аудиторами). Однак ефективному використанню можливостей аудиту, як складової адміністративно-правової інфраструктури протидії фінансовим порушенням і детінізації економічних відносин, заважає ряд проблемних питань, пов'язаних як із незадовільним станом системи фінансового контролю в Україні в

цілому, так і з відсутністю єдиного підходу до організації його основної форми – аудиторського контролю, що здійснюється аудиторськими фірмами. Вищевикладене повною мірою свідчить про актуальність теми дослідження та обумовлює його мету.

Метою дослідження є окреслення кола проблемних питань аудиту та визначення перспективних напрямків його розвитку.

В основу розробки зазначених проблем покладено наукові розробки із теорії фінансового контролю таких вчених як Білуха М.Т., Бутинець Ф.Ф., Давидов Г.М., Кужельний М.В., та інш. Багато з них зазначають, що аудит як наука, вже себе затвердив і за цією наукою буде майбутнє.

На початковому етапі розвитку вітчизняного аудиту, який припадає на 1993-1994 р.р. значення такому виду діяльності ніхто з потенційних замовників не надавав. Аудит був нав'язаний державними органами під тиском Світового банку і Міжнародного валютного фонду. Такі обставини певною мірою уповільнювали розвиток вітчизняного аудиту. Протягом 1999-2001 р.р. ситуація докорінно змінилась: складність, запутаність обліку, особливо у частині правильності розрахунку зобов'язань перед бюджетом за податками, істотна суперечливість законодавства, наявність значних фінансових санкцій за порушення у сфері податкового законодавства, підштовхнули менеджерів, які прагнули застрахуватись від можливих фінансових втрат, до рішення скористатися послугами аудиторських фірм.

Таким чином, в суспільстві виникла об'єктивна необхідність в незалежному професійному контролі за діяльністю підприємств та її результатами. Не дивлячись на законодавчу вимогу щодо обов'язкового підтвердження незалежним аудитором показників річної фінансової звітності суб'єктів господарювання окремих організаційно-правових форм, інвестори та інші користувачі звітності не відносяться з належною довірою до висновку аудитора про достовірність показників фінансової звітності.

Аналіз ситуації, що склалася в Україні засвідчує, що вирішення потребує ряд проблем, які мають місце у професійній діяльності аудиторів, аудиторських фірм і роблять неможливим успішний розвиток аудиту. На нашу думку, усі наявні проблеми можна розмежувати за такими групами:

- законодавчого характеру: спроби з боку законодавців скасувати або значно звузити аудиторську діяльність, скасувати обов'язковість проведення аудиту, усунути від аудиту приватних підприємців та малі приватні фірми; перманентні спроби гармонізувати український аудит щодо його міжнародної теорії та практики, передусім, спираючись на досвід США;

- професійно-кадрового характеру: незадовільна якість роботи багатьох українських аудиторських фірм, в тому числі через недостатню кількість кваліфікованих аудиторських кадрів та брак досвіду аудиторської діяльності;

- методичного характеру: відсутність уніфікованої методики визначення ціни на аудиторські послуги; недостатня кількість методичних розробок з аудиторського контролю; відсутність типових форм документів з аудиту (обов'язковими умовами якісного проведення аудиту є планування і документування цього процесу, розробка внутрішньо-фірмових методик аудиту, робочої документації тощо, оформлення яких повинно бути здійснене у вигляді внутрішньо-фірмових стандартів); відсутність методичних рекомендацій з питань комп'ютеризації аудиту;

- психологічного характеру: відсутність довіри до аудитора.

Проте, незважаючи на наявні перешкоди, у становленні цивілізованого ринку аудиту в країні є позитивно-поступальна тенденція: прийняття та введення в дію у 1999 році Кодексу професійної етики аудитора України; прийняття рішенням Аудиторської палати України у квітні 2003 р. Стандартів аудиту та етики Міжнародної Федерації бухгалтерів як Національних стандартів аудиту, які діють в Україні з 2004 року. Крім того, є зміни і серед складу замовників на аудиторські послуги. Якщо донедавна керівників цікавила виняткова перевірка з огляду на її обов'язковість та штрафи за неподання аудиторського висновку, і лише частково – стан бухгалтерського обліку, то сьогодні є тенденція до зростання таких замовлень, як оцінка фінансового стану підприємства, консультації з поліпшення діяльності

управлінського персоналу. Проте, все ще спостерігається “антифіскальний” характер замовлень – усі побоюються відповідальності за порушення податкового законодавства, що цілком однозначно визначає сучасний український аудит як винятково підтверджуючий. Безумовно, аудит звітності відкритих акціонерних товариств (публічних акціонерних товариств) займає значну питому вагу серед замовлень аудиторських фірм.

Отже, основними питаннями процедурного характеру, від розробки яких залежить розвиток аудиту в Україні, можна вважати:

1. Розробку механізму практичного застосування МСА в Україні, створення до них коментарів у повному обсязі.

2. Внесення необхідних змін і доповнень до Закону України «Про аудиторську діяльність» з метою приведення його у відповідність до інших законодавчих актів України, які прямо чи опосередковано впливають на регулювання аудиторської діяльності, введення додаткових положень, які б більш чітко унормували взаємовідносини аудитора та клієнта, розширення переліку підприємств, для яких щорічна аудиторська перевірка була б обов'язковою. Такі заходи сприятимуть розширенню ринку споживання аудиторських послуг.

3. Розробку типових методик аудиту фінансової звітності підприємств у розрізі галузей діяльності (банківська, торговельна, страхова, хімічна, металургійна, харчова, легка промисловості). Розробку цих методик слід здійснювати із використанням узагальненого практичного досвіду роботи міжнародних і вітчизняних аудиторських фірм.

4. Поглиблення співпраці професійних аудиторських організацій України з міжнародними та європейськими професійними організаціями бухгалтерів і аудиторів.

5. Розробку механізму ціноутворення на аудит та аудиторські послуги на основі вивчення міжнародного досвіду з цього питання та ін.

Крім того, вважаємо, що аудит потребує широкої реклами, насамперед, серед потенційних замовників, з одного боку, та серед громадськості - з іншого. Аудиторська спільнота має постійно роз'яснювати, що аудит – це не тільки підтвердження звітності за вимогами Державної комісії цінних паперів та фондового ринку України, а також і контрольно-правове супроводження діяльності, і консультування з питань правового та договірного забезпечення, і розробка системи внутрішнього аудиту, і бізнес-планування, і науково-методичні розробки з питань економіки, управління та права, і робота з персоналом (навчання, підвищення кваліфікації тощо).

Чудопал А. І.
студ. гр. МОіА-1

Харківська національна академія міського господарства
Науковий керівник – Харламова О. В.,
доц. к.е.н., доц. кафедри обліку і аудиту

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ І ВІДОБРАЖЕННЯ У ЗВІТНОСТІ ДОВГОСТРОКОВИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ

Згідно П(С)БО 30 «Біологічні активи» біологічним активом (БА) є тварина або рослина, яка в процесі біологічних перетворень здатна давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди [1].

Проблемним питанням обліку є порядок оцінки довгострокових БА на дату складання річного Балансу. Найбільшу складність в цій ситуації представляє оцінка БА на дату складання Балансу. БА відображаються на дату проміжного і річного балансу за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу. Визначення справедливої вартості додаткових БА і сільськогосподарської продукції ґрунтується на цінах активного ринку. У витрати на місці продажу включається тільки частина витрат на збут, які